ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಆರ್. ಶಿವರಾಮೇಗೌಡ.—ತಾವು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ೭ ದಿನಗಳು ಆದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದರೊಳಗಾಗಿ ರೈತರ ಬಿತ್ತನೆ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆವರಿಗೆ ಆಗ ಗೊಬ್ಬರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಸ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರಣ ಇದೆಯೋ ? ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ವಿಚಾರ.

MR. SPEAKER.—What is the particular difficulty. Karnataka Agricultural Marketing Federation is located in Bangalore. Is it not ?

ಡಾ : ಹೆಚ್. ಆರ್. ರಾಜು.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಉತ್ತರವು ಈಗ ನನ್ನ ಕೈ ಸೇರಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆದು ತಲುಪಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗಾಣುತ್ತದೆ. ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ —ಕಾಸರಗೋಡಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಪ್ರವೇಶ ಸಮಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗಡಿನಾಡಿನ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಇನ್ನೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಈಗ ನಮ್ಮ ಊರನಲ್ಲಿಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಐಪಿ ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡ ತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇವೊತ್ತು ಇಲಾಖೆ ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಇದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸ ಬಹುದು.

ನಿಯಮ ೩೫೪ರ ಮೇರೆಗೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರಂಗದೇವರಾಯಲು ಅವರು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು...

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ನನಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕಾಪಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸರಿ ಬಿಡಿ. ಶ್ರೀ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್ ಕಾಪಿ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಾಪಿ ನೀವು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸೋಮಪ್ಪ ಸುವರ್ಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸೋಮಪ್ಪ ಸುವರ್ಣ.—ನನಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸರಿ. ಶ್ರೀ ರಮಾನಾಥ ರೈ ಅವರು.

ಕಾಳಿಂಗ ನಾವಡರವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ

ಶ್ರೀ ರಮಾನಾಥ ರೈ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತಿಮ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಮಧುರ ಕಂಠದ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಕರಾವಳಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡು ಯಕ್ಷಗಾನ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತಿಮ ಹಾಡುಗಾರನಾಗಿ ಸ್ವತಃ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬರೆದು ಕೇವಲ ೩೫ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ವಿಧಿವಶರಾದಂತಹ ಕಾಳಿಂಗ ನಾವಡ, ಕಷ್ಟದಿಂದ ಇರುವ ಅವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್ (ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು):— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ,

೧೯೫೭ರ ಜೂನ್ ೭ ರಂದು ಜನಿಸಿದ ಕಾಳಿಂಗ ನಾವಡರು ಕಳೆದ ೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಭಾಗವತರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಮೇಳ, ಪೆರ್ಡೂರು ಮೇಳ, ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ಮೇಳ, ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವತರಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಶ್ರೀಯುತರು, ಭಾಗವತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಾನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದ ಹಾಡುಗಾರರು.

ದಿವಂಗತ ನಾವಡ ಅವರು ಕೇವಲ ಭಾಗವತರರಾಗಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಅನೇಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರೂಪಶ್ರೀ, ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀ, ವಿಜಯಶ್ರೀ, ನಾಗಶ್ರೀ, ಕಾಂಚನಶ್ರೀ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಅತ್ಯಂತ ಎಳೆಯ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿಯೇ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮಧುರ ಕಂಠದ ದಿವಂಗತರು ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೇ (೨೭-೫-೧೯೯೦) ಅಪಘಾತಕ್ಕೀಡಾಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರು.

ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆ ಹಾಗೂ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದ್ದ, ಶ್ರೀಯುತರ ಮರಣದಿಂದಾಗಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ರಂಗಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಗೌರವಧನ ಅಥವಾ ಮಾಸಾಶನಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಯೋಮಿತಿ, ಪರಮಾನ ಮುಂತಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದೆ. ಅಂದರೆ ಗೌರವಧನ ನೀಡಲು ೫೫ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿರಬೇಕು. ಮಾಸಾಶನ ಪಡೆಯಲು ೫೮ ವರ್ಷವಾಗಿರಬೇಕು. ಹಾಗೂ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರಮಾನ ೧೮೦೦ ರೂ. ಗಳ ಒಳಗಿರಬೇಕು. ಈ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಗೌರವಧನ ಮಾಸಾಶನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಲಾವಿದರು ಸತ್ತರೆ ಅವರ ಪತ್ನಿಯವರಿಗೆ ೧೦೦ ರೂ. ಗಳ ಮಾಸಾಶನ ನೀಡುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ದಿ: ಕಾಳಿಂಗ ನಾವಡರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಸೌಲಭ್ಯವು ದೊರಕುವ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಯದ ಕಲಾವಿದರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಈಗಿರುವ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವರಾಜ (ಬ್ರಹ್ಮಾವರ):— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕಾಳಿಂಗನಾವಡರು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದವರು. ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರು ಮನೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬಹುದು ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್:— ಅದನ್ನೇ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೊ. ಆ. ಬ್ಯಾಂಕ್, ಧಾರವಾಡ ಇವರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಕೋಳಿವಾಡ್:— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೋ. ಆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಧಾರವಾಡ ಇವರ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯವರು ಸರಕಾರದ ಅನೇಕ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲು ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೂ ೧೯೯೦ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ಎರಡನೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಪಾದನೆಗಳು ಬಹಳ ಗುರುತರವಾಗಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಬಾರದು ಅಂತಾ ಸರಕಾರದ ಆದೇಶವಿದ್ದರೂ ಜನವರಿ ೧೯೯೧ರಲ್ಲಿ ೧೩ ಜನರನ್ನು ನೌಕರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ೧೯ ಜನ ದಿನಗೂಲಿ ನೌಕರರನ್ನು ಕಾಯಂ ನೌಕರರನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಪೇಸ್ಕೇಲನ್ನು ರಿವಾಯಿಸ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ೩೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹಳೇ ಕಬ್ಬಿಣದ ಗರ್ಡರುಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ೬೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ನೌಕರರಿಗೆ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೇ ತಾ: ೩೧-೩-೧೯೯೦ ರಂದು ಸರಕಾರವು ಒಂದು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿ ಆಗಿನ ಕಾರ್ಯ